

AFTALE OM BLOKTILSKUD TIL KOMMUNERNE FOR BUDGETÅRET 2018

Generelt

Kommunerne og Selvstyret indgik den 22. januar 2014 en ny budgetsamarbejdsaftale for at modernisere samarbejdet mellem kommunerne og Selvstyret, og i fællesskab bane vejen for langtidsholdbare løsninger for den økonomiske politik og opgaveløsningen i den samlede offentlige sektor. Aftalen er væsentlig, særligt set i lyset af de betydelige ændringer i befolkningens alderssammensætning i de kommende år, som stiller krav til styringen af den økonomiske politik og prioriteringen af velfærdsydelser til befolkningen. Der er dialog mellem parterne om indholdet i kommende reformtiltag, som skal sikre en holdbar økonomi over de kommende år.

Ved indgåelsen af budgetsamarbejdsaftalen var parterne enige om at indgå flerårige bloktilskudsaf-taler, der understøtter en langsigtet planlægningshorisont, som er gennemskuelig og administrerbar for alle offentlige enheder. Parterne understregede behovet for at sikre en balance mellem de fælles udfordringer, samtidig med at de tager hensyn til kommunernes og Selvstyrets dispositionsret.

Bloktilskudsaf-taler skal understøtte en positiv incitamentsstruktur, så de offentlige opgaver løses effektivt og hensigtsmæssigt, og der skal løbende evalueres herpå, ikke alene når der måles på de økonomiske aspekter, men også når der måles på kvalitet og tilfredshed i opgavevaretagelsen.

Som led i styrkelsen af samarbejdet mellem Naalakkersuisut og kommunerne afholdes løbende temadrøftelser på embedsmandsplan omkring udviklingen i lovgivningen og den kommunale økonomi og de afledte effekter for det kommunale bloktilskud.

Sektorplaner

Arbejdet med flerårige sektorplaner med afsæt i den demografiske udvikling som udgangspunktet for den langsigtede planlægning af den offentlige økonomi tages op årligt parterne imellem og indgår efterfølgende i arbejdet med finansloven og de kommunale budgetter.

I 2018 er der fortsat behov for en højt prioriteret indsats i forhold til arbejdet med nationale sektorplaner og kommunale sektorplaner i henholdsvis selvstyret og kommunerne og løbende koordinati-on heraf. Arbejdet med sektorplaner skal således sikre nationale målsætninger, hvor de kommunale sektorplaner sikrer implementeringen i forhold til de lokale/kommunale behov.

Arbejdet med sektorplaner giver input til forberedelse af kommende opgaveflytninger. Kommunerne ønsker fortsat at overtage flere ansvarsområder, herunder på anlægsområdet. Parterne er enige om, at dette skal forberedes grundigt og ske på en måde, så der bliver kontinuitet i anlægsaktivite-terne og at der findes rimelige mekanismer til fordeling af anlægsmidlerne mellem kommunerne. Derfor vil en sådan opgaveoverførelse skulle ske trinvist, som tidligere aftalt i Den Politiske Koor-dinationsgruppe.

Balanceret udvikling

Budgetsamarbejdet skal bidrage til at sikre en balanceret vækst og udvikling i Grønland. PKG har på sit møde den 31. maj 2017 taget til efterretning, at

- det igangværende arbejde med forberedelse af ny udligningsmodel videreføres i samarbejde med kommunerne og Grønlands Statistik.
- arbejdet forankres i Budget- og Regnskabsrådet. Herunder er fokus på forbedring af data-kvaliteten til brug for en model og for at sikre, at en ny model er baseret på et objektivt grundlag.
- arbejdet vil være baseret på flere alternative modeller.
- for så vidt angår FFL2018, FFL2019 og eventuelt også FFL2020 baseres udligningen på den omfordeling, der sker i FL2017

Dette kræver som minimum, at der foreligger regnskabstal for mindst et års drift fra Avannaata Kommunia og Kommune Qeqertalik.

Det fortsatte arbejde med den nye model finder sted i en selvstændig arbejdsgruppe med deltagelse fra Grønlands Statistik.

Det indebærer konkret:

- At den midlertidige ordning for perioden 2016-2018 fortsat vil finde anvendelse i 2019 og 2020.
- Kommuneqarfik Sermersooqs indtægter fra bloktilskuddet reduceres med i alt 90 mio. kr. årligt, der fordeles mellem de øvrige fire kommuner som følger: Kommune Kujalleq 33 mio. kr., Qeqqata Kommunia 5 mio. kr., Kommune Qeqertalik 33 mio. kr. og Avannaata Kommunia 19 mio. kr.

I forlængelse heraf vil selvstyret og kommunerne arbejde systematisk og målrettet på at skabe et bedre datagrundlag sammen med blandt andre Grønlands Statistik for at finde flere relevante parametre, der kan indgå i en ny permanent udligningsordning, og herunder prioritere, at

- indfase en ny fællesoffentlig kontoplan samtidig med implementeringen af et nyt fællesoffentligt økonomisystem (ERP) fra 2018,
- anvende ensartede metoder til at gennemføre plejetyngdemålinger på områder, der vurderes at være relevante som parametre i en permanent ny udligningsordning, og
- samme systemer til at registrere data på de relevante områder, hvor dette er muligt.

Dette ligger i forlængelse af, at Grønlands Statistik i 2015 overtog konsolideringen af kommunernes nøgletal fra KANUKOKA og herunder har fået flere midler til at imødekomme de forventede behov for at sikre opsamling af kommunale nøgletal på det økonomiske område.

Den administrative opfølgning omkring forberedelsen af en permanent udligningsordning forudsættes at basere sig på principperne i budgetsamarbejdsaftalen samt de af borgmestrene i Ilulissat i au-

gust 2014 vedtagne principper. Der trækkes i opfølgningen på relevant faglig bistand, og sikres en jævnlig afrapportering på fremdriften i arbejdet til Den Politiske Koordinationsgruppe.

Arbejdet med at afdække muligheden og hensigtsmæssigheden af en eventuel udflytning af arbejdspladser fortsætter. Der pågår i øjeblikket et konkret arbejde med afdækning af konsekvenserne af udflytning af fire uddannelsesinstitutioner. I finanslovsprocessen for 2018 vil der muligvis blive fremlagt ændringsforslag til 2. eller 3. behandling vedrørende den planlagte udflytning.

Særlige indsatsområder der forudsætter medvirken fra både kommunerne og Selvstyret

Budgetsamarbejdsaftalen forudsætter, at bloktilskudsaftalerne understøtter en langsigtet planlægningshorisont. Bloktilskudsftalerne skal udgøre en god ramme for at sikre en effektiv løsning af de offentlige opgaver og en fælles forståelse af hvilke værktøjer, der skal bruges for at sikre en holdbar økonomisk udvikling og hensigtsmæssig arbejdsdeling mellem kommunerne og selvstyret.

Dette ud fra en erkendelse af, at samfundets strukturelle problemer generelt forudsætter et godt og konstruktivt samarbejde. Med bloktilskudsftalen for 2018 sættes særligt fokus på indsatser inden for følgende områder:

Bedre økonomistyring i den offentlige sektor:

Den nye lov om budget og regnskab for selvstyret og kommunerne, der træder i kraft den 1. januar 2018 sikrer bedre redskaber til koordinering i budgetlægningen, styrkelse af økonomistyringen i hele den offentlige sektor og sikring af en holdbar økonomisk udvikling for både kommuner og selvstyret.

Kommunerne inddrages i implementeringen af loven, blandt andet formaliseret gennem kommunernes deltagelse i det lovfæstede Budget- og Regnskabsråd, der blandt andet tillægges opgaver i forhold til fastsættelse af administrative rammer omkring den kommunale økonomistyring.

Områder med delt finansiering:

Kommunerne og selvstyret har på en række områder delt finansiering gennem refusionsordninger. Det kan skabe uhensigtsmæssige incitamentsstrukturer, da omkostningerne for den enkelte part ikke afspejler ydelsens fulde omkostninger. Ydelsen kan derfor komme i en ulige konkurrence med andre ydelser, der er helt finansieret af enten kommunen eller selvstyret.

Der er en fælles interesse i, at borgerne får den rigtige sagsbehandling og tildeles de ydelser, de har ret til. De økonomiske strukturer skal understøtte dette, og derfor skal områder med delt finansiering så vidt muligt begrænses til områder uden skøn.

Tilsvarende er der behov for en gennemgang og analyse af områder, hvor selvstyret yder tilskud til kommunernes drift, enten som tilskud eller som tilskud af kortere eller længere varighed. Disse tilskudsordninger opleves af kommunerne ofte som administrativt belastende med deraf følgende in-

effektiv planlægning, jf. redegørelsen for samarbejdsaftale mellem selvstyret og kommunerne fra 2013.

Der nedsættes en eller flere arbejdsgrupper med repræsentanter fra kommunerne, Finansdepartementet og relevante fagdepartementer for at komme med et oplæg til den fremtidige håndtering, herunder om nogle områder fremover bør omfattes af bloktilskudsaftalen eller fortsat bestå som selvstændige ordninger med refusion eller tilskud fra selvstyret. Som led i analysen skal der fremkomme anbefaling om, hvordan der kan laves en hensigtsmæssig effektmåling for indsatserne.

Ungeindsats:

For mange unge går ikke i dag i gang med en uddannelse umiddelbart efter, at de har forladt folkeskolen. Der anvendes mange midler fra kommunerne og selvstyret til at hjælpe de unge videre og gøre dem uddannelsesparate. Disse midler går blandt andet fra det egentlige uddannelsessystem, hvorfor det er væsentligt, at behovet for disse brobygningstiltag på sigt nedbringes, og der løbende evalueres på indsatsen. Førskolen og folkeskolen spiller en vigtig rolle i at reducere ungemålgruppen.

Parterne vil i fællesskab søge at gennemføre en mere ambitiøs indsats over for gruppen af unge mellem 18-25 år. Herunder skal der som led i kommende reformer af sociale ydelser og uddannelsesstøtte ses nærmere på mulighederne for i højere grad at animere flere til at tage en uddannelse og at skabe fundamentet herfor.

Det er målsætningen på sigt at få nedbragt midlerne der benyttes til ungemålgruppen. For at opnå dette, er en markant forhøjelse af afgangselevernes faglige niveau et ufravigeligt krav. En succes i nedbringelsen af ungemålgruppen vil samtidig medføre et øget pres – økonomisk og kapacitetsmæssigt – på uddannelsessystemet, men vil dog samlet set betyde reducerede driftsudgifter og en forbedret samfundsøkonomi som følge af flere i uddannelse, og de gennemfører i en yngre alder end på nuværende tidspunkt.

Der nedsættes en arbejdsgruppe med deltagelse fra kommunerne og relevante departementer for at følge op på rapporten efter den politiske behandling deraf og for at forberede en særskilt aftale med kommunerne derom.

Naalakkarsuisut har fremsat et lovforslag om samfundsansvar (om lærlinge og praktikanter), for forventes færdigbehandlet i Inatsisartut på EM2017. Konsekvenserne for kommunerne er blevet belyst af en arbejdsgruppe bestående af Erhverv, IKINN, Finans og kommunerne. Arbejdsgruppen afsluttede sit arbejde i foråret 2017.

Digitalisering:

Med den nationale digitaliseringsstrategi 2014-2017 er der lagt nogle vigtige spor i digitaliseringen for hele den offentlige sektor..

Pt. er der blandt andet følgende projekter under forberedelse eller udførelse:

- Digital post
- Videokommunikation
- Fælles-offentligt økonomisystem
- Øget selvbetjening (Sullissivik)
- Digitale vagtplaner
- Fælles grundregistre
- Implementering af ny persondatalovgivning

Denne udvikling fortsættes med henblik på at realisere de gevinster, som de bagvedliggende business-cases bygger på.

Samarbejde mellem kommunerne og selvstyret på indkøbsområdet:

I 'Redegørelse for samarbejdsaftale mellem selvstyret og kommunerne' fra 2013 foreslås det, at kommunerne og selvstyret etablerer et fælles tværgående forum for offentligt indkøb. Formålet med et sådant forum er at identificere udfordringer inden for offentligt indkøb, undersøge mulighederne for at løfte disse i et fællesoffentligt samarbejde samt indgå aftaler på tværs. En forudsætning for dette er, at der skabes et overblik over den nuværende situation i henholdsvis kommunerne og selvstyret.

For at styrke samarbejdet mellem kommunerne og selvstyret udbygges dialogen omkring indkøb og aftaler, strategi, konkurrenceudsættelse og de fælles interesser med de ansvarlige for indkøb i den enkelte kommune. I dette arbejde vil spørgsmålet om at varetage samfundsøkonomiske hensyn også blive taget op, for herunder at kunne tage hensyn til mulighederne for at gøre det attraktivt for virksomhederne at have lærepladser. Opnåelse af den lavest mulige pris er et centralt og væsentligt men ikke enerådende kriterium. Samarbejdet vil ikke fjerne kommunernes dispositionsret på indkøbsområdet.

Der er i fællesskab gennemført et lovforberedende arbejde på området, og der foreligger et udkast til en udbudslov, der vil sikre klare og gennemsigtige rammer for det offentliges indkøb. Lovforslaget forventes sendt i offentlig høring meget snart med henblik på fremsættelse på Inatsisartuts forårssamling 2018.

Fremtidens nationale misbrugsbehandling:

Med det nuværende tilbud har sundhedsvæsenet ansvaret for at drive et offentligt misbrugsbehandlingstilbud, mens kommunerne har ansvaret for at visitere og betale for ydelser i forbindelse med en borgers misbrugsbehandling.

Forskellige analyser har vist, at det samfundsøkonomisk kan betale sig at satse på misbrugsbehandling. Misbrug koster samfundet dyrt i form af omsorgssvigt, anbringelser af børn, førtidspension, sociale ydelser, manglende opfyldelse af uddannelses- og arbejdspotentialer, tabt arbejdsfortjeneste, vold, kriminalitet og ulykker.

Det må forventes, at de positive virkninger af fremtidens nationale misbrugsbehandling begynder at indtræde 1-2 år efter tilbuddet får virkning. Resultatet af dette estimat indgår i forhandlingerne om det kommunale bloktilskud, idet såvel de kommunale udgifter som indtægter vil blive påvirket positivt.

For at optimere effekterne af den samlede plan er det vigtigt at inddrage de områder, som vil kunne mærke en direkte effekt af en styrket indsats på misbrugsområdet og at koordinere mellem kommunerne og selvstyret. Hvorvidt misbrugsbehandlingsplanen på længere sigt medfører væsentlige besparelser i kommunerne, grundet reducerede sociale udgifter, som kan berettige en nedsættelse af bloktilskuddet tages op ved fremtidige forhandlinger og vil blive undersøgt efter fremtidige evalueringer af indsatsen.

Den nye sektorplan på sundhedsområdet forventes at afstemme denne indsats med de øvrige indsatsområder på sundhedsområdet.

Affaldsområdet:

Affald og affaldsrelaterede problemstillinger spiller en stadig større rolle i samfundet. Flere eksisterende forbrændingsanlæg er ikke længere helt tidssvarende og der er uløste opgaver omkring oprydning m.v. på dumpe.

Affaldsområdet er i henhold til miljølovgivningen udlagt til kommunerne, og kommunernes opgaver forbundet hermed fremgår direkte af blandt andet kapitel 7 i Inatsisartutlov nr. 9 af 22. november 2011 om beskyttelse af miljøet.

Der er dog i finanslovsforslaget på hovedkonto 77.05.08 'Miljøfond' afsat 14,3 mio. kr. til, at der kan ydes tilskud til kommunerne til miljøanlæg.

Selvstyret yder således tilskud i henhold til affaldsanlægssektorplanen, hvor fire indsatsområder prioriteres:

- Anlæg til håndtering af farligt affald
- Indretning af kontrollerede deponier
- Natrenovationsanlæg
- Forbrændingsanlæg

Affaldsområdet er et prioriteret område, hvor selvstyres og kommunernes indsats fortsat skal koordineres nøje med henblik på at løse miljøproblemer, som for eksempel:

- efterladte skibe,
- dumpede fiskegarn,
- manglende renholdelse af fiske- og fangstpladser,
- manglende eller ikke tidssvarende forbrændingsanlæg / affaldsløsninger
- åben ulovlig afbrænding,
- manglende eller ikke tidssvarende natrenovationsanlæg,
- ukontrollerede dumpe (det skal sikres, at oprydningerne af dumpene fortsætter, og at de drives ordentligt),
- manglende håndtering af udtjente køretøjer,

- manglende renholdelse omkring virksomheder, institutioner og boliger, efterladenskaber i det åbne land

Som led i processen med styrkelse af indsatsen på dette område iværksættes et lovforberedende arbejde med henblik på at definere og tydeliggøre ovennævnte Miljøfonds virkefelt. Kommunerne har tilkendegivet et ønske om, at spørgsmålet for ansvaret for området tages op til drøftelse i PKG. I den forbindelse har kommunerne et ønske om at samspillet mellem affaldsområdet og energiområdet indgår.

Overdragelse af anlægs- og renoveringsopgaven på førskole- og folkeskoleområdet

Med virkning fra 1. januar 2018 overdrages ansvaret for anlægs- og renoveringsopgaver på førskole- og folkeskoleområdet til kommunerne. De nærmere detaljer reguleres i en tillægsaftale til denne aftale. Tillægsaftalen baseres på en permanent model, hvor børnetallet og antallet af bosteder med mindst 5 børn indgår med henholdsvis 75 % og 25 % vægt i fordelingen. Der aftales en konkret fordeling i de førstkomende år, der sikrer at udgangspunktet for de enkelte kommuners løsning af denne opgave bliver sammenlignelig.

For så vidt angår behov for nybyggeri i overensstemmelse med det foretagne bygningssyn eller ovennævnte kritiske vedligeholdelsesarbejder kan den enkelte kommune vælge at overlade opgaven til selvstyret mod reduktion af det overførte beløb.

Kommunerne forpligtes særskilt til at anvende de overførte midler på anlægs- og renoveringsopgaver på dette område.

Overdragelse af ansvaret for gadebelysning til kommunerne

Nukissiorfiit har hidtil varetaget opgaven med sikring af gadebelysning. Det er besluttet, at denne opgave skal overgå til kommunerne. Imidlertid er der enighed om, at en overdragelse på nuværende tidspunkt blot vil have karakter af en rent formel omlægning af ansvaret, hvor Nukissiorfiit fortsat vil være den praktisk udførende opgaveløser. I lyset heraf er partnerne enige om, at overførslen af området afventer arbejdet med fornyelsen af byggemodningsaftalen og udarbejdelsen af opdateret sektorplan for energi, hvorfor det tidligst vil kunne blive fra 2019.

Forberedelse af yderligere opgaveoverdragelse og koordination på anlægsområdet

Politisk Koordinationsgruppe vedtog i februar 2016 mål og principper i forhold til arbejdet med opgavevaretagelse og -overdragelse:

- De vedtagne principper i Strukturudvalgets betænkning og i bloktilkuds aftalen fastholdes som rammen for forberedelse af opgaveoverførsler.
- Selvstyret og kommunerne arbejder ud fra en fælles prioriteret plan for forberedelse af videre opgaveudlægninger, så disse kan ske i prioriteret rækkefølge og på et velbelyst grundlag. Herunder prioriteres forberedelsen og forhandlinger i forhold til overdragelse af ansvar for anlæg, reovering og vedligeholdelse for førskole- og folkeskoleinstitutioner til kommunerne fra 2018 og arbejdet med at forberede overdragelse af boligområdet fra 2019.
- Afskaffelse af refusions- og tilskudsordninger på anlægsområdet ved placering af entydigt ansvar samt objektive fordelingsnøgler.

Konkret arbejdes der udover ovennævnte overdragelse af anlægsmidler på førskole- og folkeskoleområdet på overdragelse af bygge- og anlægsmidler på boligområdet og på området for ældreboliger og institutioner.

Kompetenceudvikling i den offentlige sektor:

Der blev i 2015 færdiggjort en afdækning af økonomistyringskompetencerne i selvstyret og Kommuneqarfik Sermersooq. Parterne er enige om, at der på baggrund af den endelige rapport følges målrettet op på rapportens anbefalinger, hvor dette giver mening i en fællesoffentlig sammenhæng.

Parterne er herunder enige om, at fortsætte samarbejdet med uddannelse og kompetenceudvikling af medarbejdere og ledere. Der er etableret en fællesoffentlig kompetenceudviklingsenhed med deltagelse af kommunerne og selvstyret. Enheden koordinerer i samarbejde med formelle uddannelsesinstitutioner ledelses- og medarbejderudviklingstiltag, udarbejder kompetencegabsanalyser samt gennemfører indsatser på arbejdsmiljøområdet for blandt andet at opbygge kompetencer og generel viden her i landet. Der skal ligeledes ske en kortlægning af behovet for kompetenceløft i forbindelse med overdragelse af anlægsopgaver fra selvstyret til kommunerne.

Implementering af nye tiltag tager tid

Kommunerne har nævnt, at det kan være vanskeligt rent praktisk at nå at komme på plads med det nødvendige administrative set-up i forbindelse med nye lovgivning vedtaget på efterårssamlinger med ikrafttræden per 1. januar det efterfølgende år.

Parterne har forståelse for den nævnte problemstilling og er enige om, at de økonomiske konsekvenser for kommunerne i henhold til DUT-princippet bør fastsættes således, at der konkret tages hensyn til forventede mindre udgifter for kommunerne i det første år som følge af nævnte udfordring. I den forbindelse er der også enighed om, at de almindelige bemærkninger om økonomiske og administrative konsekvenser til lovforslag, der berører kommunerne, skal afspejle implementeringsfasen og belyse de økonomiske følger for kommunerne grundigt.

Det kommunale bloktilskud for 2018

Det kommunale bloktilskud udgør 1.399.773.000 kr. som det er optaget i forslag til finanslov for 2018. Det fremgår af bilag 1 hvordan aftalen ændrer bloktilskuddet i forhold til 2017. De enkelte elementer i aftalen er beskrevet nedenfor.

1. Pris- og lønregulering

I finansloven for 2017 udgjorde udgangspunktet for bloktilskuddet 1.370,3 mio. kr. i 2018. I aftalen for 2018 indgår der en afregning for udgifter i kommunerne til lovbundne ydelser i form af boligsikring og førtidspension på i alt 135 mio. kr. Desuden er der indeholdt 9 mio. kr. af kommunernes midler i finansloven til den centrale pulje til anbringelser i Danmark og Grønland. Udgangspunktet for bloktilskuddet i 2018 korrigeret for disse forhold udgør 1.244,3 mio. kr.

Parterne er enige om at pris- og lønregulere udgangspunktet for bloktilskuddet i 2018 korrigeret for ovenstående forhold på 1.244,3 mio. kr. med 0,95 %, hvilket svarer til 11,8 mio. kr. i 2018.

2. Regulering af boligsikring for 2016

Udgifterne til boligsikring har i 2016 lidt højere end budgetteret. Parterne er enige om at forhøje kommunernes bloktilskud med 393.000 kr. i 2018 som afregning af forbruget i 2016 i forhold til det forventede.

3. Regulering af førtidspension for 2016

Udgifterne til førtidspension har i 2016 været væsentligt lavere end forventet. Parterne er på den baggrund enige om at nedsætte kommunernes bloktilskud med 12.649.000 kr. i 2018.

4. Den centrale pulje til anbringelser i Danmark og Grønland

Ved udlægningen af handicapområdet til kommunerne fra 2011 blev det aftalt, at der afsættes en central pulje på finansloven til økonomisk støtte til kommunerne ved særligt dyre anbringelser af handicappede i Danmark. Efterfølgende blev puljen udvidet til også at omfatte anbringelser i Grønland. Puljen er placeret under hovedkonto 30.13.07 Central pulje til anbringelser i Danmark og Grønland i finansloven.

Midlerne til puljen finansieres ved reduktion af bloktilskuddet.

I 2016 var der afsat 9 mio. kr. i puljen under hovedkonto 30.13.07 Central pulje til anbringelser i Danmark og Grønland i finansloven. Imidlertid blev der i 2016 kun anvendt 3.629.000 kr. af midlerne i puljen, hvorfor bloktilskuddet forhøjes med 5.371.000 kr. i 2018 svarende til mindreforbruget i 2016.

5. Indfasning af skatteomlægningen i 2012

Inatsisartut vedtog under Efterårssamlingen 2012 en skatteomlægning. Skatteomlægningen indebar bl.a. en omlægning af reglerne for overskuds- og straksafskrivninger, hvor de økonomiske konsekvenser indføres over en årrække.

Parterne er på den baggrund enige om at forhøje bloktilskuddet med 1.158.000 kr. fra 2021.

6. Obligatorisk pensionsordning

Under punkt 19 på Inatsisartuts efterårssamling 2016 blev Inatsisartutlov om obligatorisk pensionsordning vedtaget. Inatsisartutlov om obligatorisk pensionsordning medfører, at kommunerne mister skatteprovenu som følge af øgede indbetalinger til pensionsordninger i Grønland. Desuden har de grønlandske pengeinstitutter med vedtagelsen af Inatsisartutloven fået mulighed for at udbyde pensionsprodukter, hvilket også vil betyde en stigning i indbetalinger til pensionsordninger i Grønland, som ligeledes vil betyde et lavere skatteprovenu for kommunerne.

Parterne er på den baggrund enige om, at bloktilskuddet forhøjes med 9.452.000 kr. i 2021 som led i en fortsat indfasning af den obligatoriske pensionsordning. Indfasningen af den obligatoriske pensionsordning fortsætter frem til 2024.

Parterne er enige om, at midlerne i 2018 i lighed med 2017 fordeles mellem kommunerne i henhold til den gældende bloktilskudsmodel. Desuden er parterne enige om, at efterhånden som den obligatoriske pensionsordning implementeres, så skal kommunerne i større grad kompenseres på baggrund af de økonomiske konsekvenser for den enkelte kommune. Dette forhold gælder ligeledes størrelsen af forhøjelsen af bloktilskuddet for det mistede skatteprovenu, som kommunerne har som følge af Inatsisartutloven.

7. Ekstraordinær sagsbehandling i overgangsperioden for førtidspensionsreformen

Inatsisartutlov nr. 40 af 9. december 2015 om førtidspension trådte i kraft den 1. juli 2016.

Selve sagsbehandlingen til implementering af førtidspensionsreformen blev i forbindelse med det lovforberedende arbejde skønnet til at udgøre 8 årsværk i kommunerne. Derfor blev bloktilskuddet for 2016 med indgåelse af tillægsaftalen den 13. november 2015 forhøjet med 1,6 mio. kr. til formålet i 2016, mens der i perioden 2017-2020 tilføres 3,2 mio. kr. til formålet. Efterfølgende indgik parterne endnu en tillægsaftale i september 2016 om, at forhøje bloktilskuddet med 1,5 mio. kr. i 2016, 3,0 mio. kr. i 2017 og 1,5 mio. kr. i 2018, så kommunerne tilføres midler svarende til yderligere godt 7 årsværk i perioden fra lovens ikrafttrædelse den 1. juli 2016 frem til 1. juli 2018.

På baggrund af udløbet af perioden til implementering af førtidspensionsreformen ved udgangen af 2020, så er parterne enige om, at bloktilskuddet nedsættes med 3.267.000 kr. fra 2021 svarende til de tilførte midler i 2018 pris- og lønregulering.

8. Overgang til 100 % kommunal finansiering af førtidspension i juli 2021

I ovenstående Inatsisartutlov om førtidspension gælder, at finansieringen af udgifterne til førtidspension overgår til at være 100 % kommunalt finansieret, hvor det i dag finansieres i forholdet 50/50 % mellem Selvstyret og kommunerne.

Parterne er på den baggrund enige om, at bloktilskuddet forhøjes med 55 mio. kr. fra 2021. Forhøjelsen af bevillingen modsvares af en tilsvarende nedsættelse af bevillingen for hovedkonto 30.12.09 Førtidspension i forslag til finanslov for 2018. Bloktilskuddet vil blive forhøjet med et tilsvarende beløb fra 2022, hvor den 100 % kommunale finansiering vil være gældende hele året.

Med forhøjelsen af bevillingen for området vil der være indeholdt 150 mio. kr. i det kommunale bloktilskud fra 2021 til compensation for udgifter til førtidspension, hvor der i årene frem til og med 2020 tilsvarende vil være indeholdt 95 mio. kr.

9. Lov om støtte til børn

Inatsisartutlov nr. 20 af 26. juni 2017 om støtte til børn trådte i kraft den 1. juli 2017.

Loven medfører en række merudgifter til nye tiltag i såvel kommunerne som Selvstyret. I kommunerne vedrører de nye tiltag følgende:

- Skærpe af kommunernes handlepligt
- Børnebisidder
- Øget brug af efterværn
- Tilbud til vordende forældre
- Flere besøgsrejser
- Samtaler med barnet
- Støtte- og kontaktpersoner

Parterne er på den baggrund enige om at forhøje bloktilskuddet med 24 mio. kr. fra 2018. På baggrund af loven trådte i kraft den 1. juli 2017 er bloktilskuddet for 2017 forhøjet med 12,1 mio. kr. ved tillægsbevilling.

10. Lov om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber

Inatsisartutlov nr. 26 af 28. november 2016 om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber træder i kraft 1. januar 2018.

I finansloven for 2017 blev bloktilskuddet forhøjet med 2,0 mio. kr. i 2017-2018 og 1,0 mio. kr. i 2019 som følge af vedtagelsen af Inatsisartutloven. Forhøjelsen af bloktilskuddet er compensation til kommunerne for udgifter til implementering og kompetenceopbygning af den nye Inatsisartutlov. Midlerne fordeles ligeligt mellem kommunerne.

På baggrund af udvidelsen af antallet af kommuner fra 4 til 5 fra den 1. januar 2018 er parterne enige om, at bloktilskuddet forhøjes med 500.000 kr. i 2018 og 250.000 kr. i 2019.

11. Øvrige forhold

Størrelsen af bloktilskuddet i nærværende aftale er tilsvarende bevillingen der indgår i forslaget til finanslov for 2018 under hovedkonto 20.05.20 Bloktilskud til kommunerne.

Imidlertid har der ved bloktilskudsforhandlingerne været behandlet en række emner, herunder lovforslag med økonomiske virkninger, der ikke er behandlet af Inatsisartut, da de fremsættes på Inatsisartuts Efterårssamling 2017. Endvidere vedrører det midler afsat i forslag til finanslov for 2018 til initiativer, som forventes at have økonomiske virkninger for kommunerne, men forholdene er ikke udmøntet til hovedkonto 20.05.20 Bloktilskud til kommunerne i forslaget til finanslov for 2018. Det omfatter følgende emner og forhold:

- Punkt 145 ved FM2017: Inatsisartutlov nr. 18 af 26. juni 2017 om ændring af Landstingslov nr. 12 af 2. november 2006 om indkomstskat (Beskatning af aktionærlån, anti-misbrugsregel, indeholdelsespligt ved arbejdsudleje m.v.).
- Punkt 127 ved FM2017: Inatsisartutlov nr. 19 af 8. juni 2017 om ændring af Inatsisartutlov om folkehøjskoler (Hjemmel til afholdelse af folkeskolens afsluttende prøver, ændring af finansieringsbestemmelser og regler om uddannelsesstøtte).

GRØNLANDS SELVSTYRE
DE GRØNLANDSKE KOMMUNERS LANDSFORENING

- Overførsel af tilskud til familiecentre fra Selvstyret til kommunerne. I forslag til finanslov for 2018 er midlerne afsat under hovedkonto 30.10.45 Særlig indsats på børn- og ungeområdet.
- Overførsel af anlægsmidler til kommunale skoler og institutioner for børn og unge. I forslag til finanslov for 2018 er midlerne afsat under hovedkonti 84.40.10 Kommunale skoler og 84.40.17 Institutioner for børn og unge.
- Forbedring af boligsikring. I forslag til finanslov for 2018 er der afsat midler til initiativet under hovedkonto 20.11.51 Effekter af reformtiltag.
- Forbedring af Førtidspension. I forslag til finanslov for 2018 er der afsat midler til initiativet under hovedkonto 20.11.70 Reserve til nye initiativer.
- Tilskud til en rangerordning som følge af landbrug- og kulturlandskabet i Kujataa er optaget på UNESCO's verdensarvsliste.
- Forhøjelse af plejevederlag og tilknyttede ydelser. I forslag til finanslov for 2018 er der afsat midler til initiativet under hovedkonto 20.05.31 Reserve til merudgift på det kommunale område.
- Punkt 26 ved EM2017: Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2017 om virksomheders og offentlige myndigheders samfundsansvar ved ansættelse af lærlinge og praktikanter.
- Punkt 88 ved EM2017: Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2017 om beskatning af afkast af visse pensionskapitaler.
- Punkt 89 ved EM2017: Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2017 om beskatning af visse kapitalafkast.
- Punkt 91 ved EM2017: Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2017 om den skattemæssige behandling af fysiske personers gevinster og tab fra kapitalandele i selskaber og visse værdipapirer.

Parterne er enige om, at bloktilskuddet til 2. og 3. behandlingen af forslag til finanslov for 2018 kan ændres på baggrund de økonomiske konsekvenser af ovenstående forhold, som de økonomiske konsekvenser er behandlet ved bloktilskudsforhandlingerne. Såfremt de økonomiske konsekvenser ændres som følge af ændrede forudsætninger ved vedtagelsen af lovforslagene eller lignende, så kan forholdene indgå i forhandlingerne om det kommunale bloktilskud for 2019.

Nærværende bloktilskudsaftale mellem Selvstyret og kommunerne er indgået med forbehold for de bevilgende myndigheders godkendelse.

Nuuk, den x. september 2017.

Aqqaluaq B. Egede
Naalakkersuisoq for Finanser
og Skatter

Simon Simonsen
Formand for de Grønlandske
Kommuners Landsforening

Asii Chemnitz Narup
Borgmester,
Kommuneqarfik Sermersooq

Kiista P. Isaksen
Borgmester, Kommune Kujalleq

GRØNLANDS SELVSTYRE
DE GRØNLANDSKE KOMMUNERS LANDSFORENING

Malik Berthelsen
Borgmester, Qeqqata Kommunia

Palle Jerimiassen
Formand for overgangsudvalget
for kommende Avannaata Kommunia

Ane Hansen
Formand for overgangsudvalget
for kommende Kommune Qeqartalik

GRØNLANDS SELVSTYRE
DE GRØNLANDSKE KOMMUNERS LANDSFORENING

Bilag 1. Elementer i aftale om bloktilskud til kommuner for budgetåret 2018

	Aftale	--- mio. kr. ---		
	2018	2019	2020	2021
Udgangspunkt i følge aftale for 2017	1.370.337	1.374,2	1.383,9	1.383,9
1. P/L-regulering	11.821	11,9	12,0	12,0
2. Regulering af boligsikring	393	0,0	0,0	0,0
3. Regulering af førtidspension	-12.649	0,0	0,0	0,0
4. Den centrale pulje til anbringelser i Danmark og Grønland	5.371	0,0	0,0	0,0
5. Indfasning af skatteomlægningen i 2012	0	0,0	0,0	1,2
6. Obligatorisk pensionsordning	0	0,0	0,0	9,5
7. Ekstraordinær sagsbehandling for førtidspensionsreformen	0	0,0	0,0	-3,3
8. Overgang til 100 % finansiering af førtidspension i juli 2021	0	0,0	0,0	55,0
9. Lov om støtte til børn	24.000	24,0	24,0	24,0
10. Ny budget- og regnskabslov - midler til en ekstra kommune	500	0,3	0,0	0,0
Nyt bloktilskud til kommunerne	1.399.773	1.410,4	1.419,8	1.482,2